

Сукоби у Либији - међуплеменске чарке или почетак новог грађанског рата

Пише: Владимир Јевтић
петак, 13 јануар 2012 13:11

Очекивања су се испунила. Након завршетка крвавог грађанског рата у Либији и свирепог убиства Моамера Гадафија по налогу Запада, сукоби у овој измученој земљи су се поново наставили. Као и у случају Ирака “демократизација” земље НАТО бомбама показала се потпуно неуспешном. Након Гадафијеве смрти сада се настављају сукоби између различитих фракција што на терену значи само једно: хаос и анархију. [\[1\]](#) Либија је земља која је подељена између бројних племена међу којима је и племе Вершифана, које се сукобило са новонасталом војском Либије (која је сачињена од бивших побуњеника и бројних милиција) око Бани Валида

, тражећи освету због пустошења овог града током борби побуњеника и регуларне либијске армије. Сукоби су још увек “ниског интензитета“

, али они само представљају пример дубоке подељености у либијском друштву и нацији. Послератна Либија се не смирује и то је чињеница коју ће Запад морати да прихвати

, али ће наравно с

а своје стране уложити све да ти сукоби не букну у нови грађански рат који би угрозио њихове интересе у новој “демократској” Либији.

Питање је,
упркос свему

, да ли је нова либијска војска у стању да ствари држи под каквом -таквом контролом. У децембру прошле године, милиција која се борила против Гадафија на западу земље

, покушала је да убије новог команданта либијске армије. Портпарол војске је изјавио да су побуњеници из града Зинтана отворили ватру на конвој у коме се налазио генерал Халифа Хифтери. Припадници милиције из Зинтана под својом контролом држе аеродром код Триполија и сукоби су избили када су припадници војске покушали да аеродром преузму под своју контролу. “Побуњеници из Зинтана отворили су ватру на конвој слева, здесна и од напред...”

Они мисле да војска долази да им преотме аеродром, али то није тачно”

[\[2\]](#)

, изјавио је војни портпарол.

Пише: Владимир Јевтић
петак, 13 јануар 2012 13:11

Либијска војска очајнички покушава да припаднике бројних милиција које припадају различитим племенима убеди да се врате кућама или да се прикључе оружаним снагама нове Либије. Међутим, да то неће бити нимало лак посао потврђује и изјава портпарола милиције из Зинтана Каледа ел-Зинтанија: “Све до сада нисмо знали ништа о либијској националној војсци. Ко њоме заповеда? Где су јој војне базе? Какав је ланац команде? Како јој се побуњеници могу придружити? На терену, такозвана национална војска је и даље – ништа”, док је командант зинтанске милиције на аеродрому Муктар ал-Акда изјавио следеће: “Ако је то права војска, што она не оде да брани границе уместо што покушава да заузме аеродром?”.

Дакле, кључно је питање ко на терену има фактичку контролу над ситуацијом. Либијска војска или бројне фракције и

милиције које упорно одбијају да предају оружје и придруже се војсци. Уместо тога, оне се сукобљавају са новоствореним либијским оружаним снагама у које, чини се, немају баш много поверења. Ово доказује још један неуспех увођења тзв. западних демократских вредности оружјем у земље попут Либије или Ирака. Међутим, када дубље анализирамо ситуацију на терену стичемо утисак да мир у Либији није ни био циљ агресије НАТО. Северноатлантска алијанса је просто искористила побуњенике како би срушила Моамера Гадафија и уништила армију Либије

ради

експлоатације природних добара. САД чак немају за циљ ни борбу против растућег исламског фактора, јер су исламисти у новој либијској влади прокламовали да им циљ неће бити умерени ислам. Ово директно говори о правим циљевима Запада и САД које се не боре против фанатизма у исламским редовима. Напротив, циљ Запада је дестабилизација и потпуно уништење друштва одређене земље која је наводно кршила људска права.

У прилог горе наведеним тезама говоре и недавни сукоби у самом Триполију, где се различите фракције међусобно сукобљавају ради контроле над територијом. У тим сукобима погинуло је пет особа. Конкретно

,
у овом случају

,
дошло је до сукоба између бивших сабораца из Триполија и Мисурате. Један припадник побуњеника из Мисурате је оптужен за пљачку

, после

чега је ухапшен. Након што су саборци безуспешно покушали да га ослободе

,

Пише: Владимир Јевтић
петак, 13 јануар 2012 13:11

настале су тензије између две групе које су кулминирале озбиљним сукобима. “Данас је друга група бораца покушала да ослободи колегу. Они су отворили ватру на једну зграду у центру Триполија, коју користи Војни савет. После неколико сати унакрсне паљбе, три борца из Мисурате и два из Триполија су убијени”,

[3]

истакао је члан Војног савета Триполија пуковник Валид Шуаиб. С друге стране, члан Војног савета Мисурате Мохамед ел-Греса истакао је да страхује од грађанског рата : “Нисам оптимиста, јер крв је проливена”.

До сада нема података о томе колико је људи тачно изгубило животе у сукобима у “демократској” Либији, али је сигурно да ће се тензије наставити и да ће будући сукоби и даље

да о

дносити

људске животе. Све ово показује да либијска армија не може и да нема снаге да контролише бројне милиције и фракције које су се бориле против режима Моамера Гадафија. Питање је колико ће и сама либијска војска моћи да остане компактна

,
јер је и она сачињена од разних група и фракција које су се бориле против Гадафија као и од јединица које су отказале послушност убијеном пуковнику. Уколико је то случај

,
онда заиста морамо озбиљно да се забринемо за будућност Либије, јер чим војска не може да успостави ред питање је како ће то цивилним властима поћи за руком. Осим тога, наравно, ту је и свеprisутни исламски фактор који од Либије прети да направи нову земљу у којој се примењује шеријатско право. Либија је била стабилна земља све док је на власти био Гадафи

,
ко

котирајући безуспешно са Западом који га је и издао,
али суштина је у томе да је

либијско друштво било слика једног умереног ислама који поштује права жена као и других верских група, слично као што је сада у Сирији. Нова Либија ће се тек наћи пред великим изазовом који подразумева дубоки раздор између секуларизма и строгог ислама. Традиционално, исток Либије и Бенгази представљају седишта чврстог ислама, али ниједно племе у Либији није распрострањено на читавој територији земље, тако да ће остала племена тешко прихватити спровођење чврстог ислама. Уколико томе додамо чињеницу да Либији недостају истинске демократске институције

Пише: Владимир Јевтић
петак, 13 јануар 2012 13:11

’
тешко је да ће у наредном периоду Либија моћи да рачуна на стабилно друштво
. Напротив, стање ће се све више компликовати.

Лиза Андерсон из Америчког универзитета у Каиру сматра да Либију очекује период насилног сређивања рачуна: “Демократија се не спроводи са петнаест милиона комада ватреног оружја у земљи која има око шест милиона становника. Не верујем да ће народ положити оружје и вратити се на радна места. Либија нема прави парламент, синдикате, политичке странке, грађанско друштво, невладине организације”.

[4]

Она је

’
између осталог

’
истакла и следећу чињеницу која ће представљати озбиљан изазов новим либијским властима: “

Побуњеници из целе Либије дошли су у Триполи због свргавања Гадафија. Након тога ти људи нису престали да постоје већ су се конституисали као полиција у Триполију и брину се за безбедност. Својим тешким оружјем више плаше људе него што уливају неку сигурност”.

Либију као и Ирак тек очекују истински изазови,
а ниједан од тих изазова се не може решити док се не разооружају бројне милиције и до зуба наоружане фракције

’
које су до јуче биле уједињене у борби против Гадафијевог режима и које ће

’
по свему судећи

’
наставити да се међусобно сукобљавају за превласт и удео у власти. Уколико томе додамо и чињеницу јачања исламског фундаментализма и непостојања истинских грађанских институција, грађани Триполија и цел окупан либијски народ очекују веома тешка времена. У том погледу, никако не можемо да будемо оптимисти.

[1] <http://www.youtube.com/watch?v=OpVqCIVT0cM&tracker=False>

[2] <http://www.novimagazin.rs/svet/novi-sukobi-u-libiji>

[3]

<http://www.rts.rs/page/stories/ci/story/2/%D0%A1%>

[D0%B2%D0%B5%D1%82/1020218/%D0%A1%D1%83%D0%BA%](http://www.rts.rs/page/stories/ci/story/2/%D0%A1%D1%83%D0%BA%)

Сукоби у Либији - међуплеменске чарке или почетак новог грађанског рата

Пише: Владимир Јевтић
петак, 13 јануар 2012 13:11

[D0%BE%D0%B1+%D1%81%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%80%](#)

[D0%B0%D1%86%D0%B0+%D1%83+%D0%A2%D1%80%D0%B8%](#)

[D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%98%D1%83.html](#)

[4]

<http://pressonline.rs/sr/vesti/globus/story/182625/>

[Islamisti,+do+zuba+naoru%C5%BEana+plemena+i+borba+za+milijarde+od+nafte+i+gasa.htm](#)
|